

**Uchwała Nr VI/23/15
Rady Gminy Rakszawa
z dnia 26 marca 2015r.**

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Rakszawa na lata 2012 - 2016” za okres 2012-2014

Na podstawie: art.18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013, poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 87 ust.5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2014 roku, poz.1446)

uchwała się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji „Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Rakszawa na lata 2012 - 2016” za okres 2012-2014 stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rakszawa

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Rakszawa
Paweł Przybyło
Paweł Przybyło

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY RAKSZAWA
NA LATA 2012 - 2016
ZA OKRES 2012-2014**

WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2014 roku, poz.1446) Gmina Rakszawa posiada opracowany na lata 2012-2016 program opieki nad zabytkami, który został przyjęty Uchwałą Nr XXVII/112/12 Rady Gminy Rakszawa z dnia 28 listopada 2012r. i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego pod poz. 3256 w dniu 19 grudnia 2012r.

Zgodnie z w/wym. ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami Wójt gminy sporządza co dwa lata sprawozdanie, które przedstawia Radzie Gminy.

W związku z powyższym niniejsze **sprawozdanie obejmować będzie okres od 28 listopada 2012 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku.**

Sprawozdanie z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami będzie przekazywane Generalnemu Konserwatorowi Zabytków i Podkarpackiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków.

PRIORYTETY

Założeniem *Programu opieki nad zabytkami Gminy Rakszawa* jest poprawa stanu zasobów dziedzictwa kulturowego gminy poprzez określenie działań edukacyjnych kierowanych do mieszkańców gminy, organizacyjnych i finansowych kierowanych na elementy dziedzictwa kulturowego oraz upowszechnienie w świadomości społeczeństwa gminy potrzeb i zasad ochrony środowiska kulturowego.

Zadania dla samorządu lokalnego w zakresie opieki nad zabytkami zostały opracowane na podstawie analiz dokumentów programowych wyższego szczebla oraz *Strategii Rozwoju Gminy Rakszawa na lata 2008-2015 i Planów Odnowy Miejscowości*, a także *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rakszawa*.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności na zapewnieniu warunków:

1. naukowego badania i dokumentowania zabytku;
2. prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;
3. zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
4. korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości
5. popularyzowania, edukacja i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.

Na podstawie analizy szans i zagrożeń występujących w otoczeniu oraz mocnych i słabych stron Gminy, zdefiniowano następujące priorytety działań w zakresie opieki nad zabytkami Gminy Rakszawa:

1. Uwzględnienie dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju
2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego
3. Promocja i popularyzacja walorów dziedzictwa kulturowego gminy

KIERUNKI DZIAŁAŃ I ICH REALIZACJA

Opieka nad zabytkami stanowi jeden z obszarów działania dla władz lokalnych. Jako kierunki działań i zadania realizacji *Programu opieki nad zabytkami Gminy Rakszawa* w ramach przyjętych priorytetów uznano:

1. Prowadzenie Gminnej Ewidencji Zabytków;

Gmina Rakszawa posiada Gminną Ewidencję Zabytków opracowanych zgodnie z wymogami *ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* oraz *rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 14 maja 2004 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem* w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu Gminy.

W ramach tego zadania w omawianym okresie prowadzono bieżącą aktualizację Gminnej Ewidencji Zabytków w formie papierowej i elektronicznej. Karty adresowe uzupełniono o dodatkowe dane (mapkę lokalizacyjną, nr działki). Sporządzono karty adresowych dla stanowisk archeologicznych.

Wykaz zabytków nieruchomych nie wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków

Lp.	Lokalizacja	Obiekt	Datowanie	Nr działki
1.	Rakszawa	Układ przestrzenny wsi	XIV-XIX wiek	
2.	Rakszawa	Ogrodzenie w Zespół kościoła parafialnego pw. Podwyższenia Krzyża Św. w Rakszawie-	pocz. XX w.	5893
3.	Rakszawa	Kaplica cmentarna	pocz. XX w.	5894/3
4.	Rakszawa	Kapliczka	ok. XIX w.	7331/9 (przy drodze wojewódzkiej)
5.	Rakszawa	Kapliczka	1926 rok	4332/1 (przysiółek Wołochy)
6.	Rakszawa	Kapliczka	ok. 1890 rok	4141/2 (przysiółek Wołochy)
7.	Rakszawa	Krzyż z szafką	4 ćw. XIX w.	4136/2 (przysiółek Wołochy)
8.	Rakszawa	Krzyż	1992 rok	6361 (na cmentarzu cholerycznym)
9.	Rakszawa	Figura Matki Bożej	przed 1939 r.	5894/4 (na wprost SP1)
10.	Rakszawa	Kapliczka	początek XIX wieku	5562/1 (Rakszawa Środkowa)
11.	Rakszawa	Kapliczka	ok. 1890	2162 (Rakszawa Rąbane)
12.	Rakszawa	Kapliczka	po 1900 roku	160/2 (sołectwo Rakszawa Kąty, przy trakcie sokołowskim)
13.	Rakszawa	Krzyż	początek XX wieku	7292 (przy drodze wojewódzkiej)
14.	Rakszawa	Pozostałości bramy wjazdowej w zespole pałacowym	przełom XIX i XX wieku	8493/1, 8494 (przysiółek Potok)
15.	Rakszawa	Pozostałości parku krajobrazowego z aleją wjazdową w zespole pałacowym	XIX wiek	7184/2 (przysiółek Potok)
16.	Rakszawa	Dom nr 1609	1948r.	7182/1 (przysiółek Potok)
17.	Rakszawa	Dom nr 1610	1959r.	7183 (przysiółek Potok)
18.	Rakszawa	Dom nr 1612	1947r.	7178/1 (przysiółek Potok)
19.	Rakszawa	Dom nr 117	1910 rok	7514/1 (przysiółek Basakówka)
20.	Rakszawa	Dom nr 128	1947 rok	7006/3 (przy drodze wojewódzkiej)

21.	Rakszawa	Dom nr 131	1933 rok	7812
22.	Rakszawa	Dom nr 133	1978 rok	7513/2
23.	Rakszawa	Dom nr 303	lata 20-te XX wieku	6885/4
24.	Rakszawa	Dom nr 1636	1945 rok	7087
25.	Rakszawa	Dom nr 309	1914 rok	6883/2
26.	Rakszawa	Dom nr 1643	1928 rok	7054/1
27.	Rakszawa	Dom nr 345	1930 rok	6433/2
28.	Rakszawa	Dom nr 363	1917 rok	6388
29.	Rakszawa	Dom nr 443	1963 rok	5610/3
30.	Rakszawa	Dom nr 1060	1945 rok	955
31.	Rakszawa	Dom nr 1446	lata 30-te XX wieku	6544/1 (Rakszawa Kościelne)
32.	Rakszawa	Dom nr 1496	1948 rok	6622/1 (przysiółek Wołochy)
33.	Rakszawa	Dom nr 1616	1929 rok	7903 (przysiółek Potok)
34.	Rakszawa	Dom nr 1479	1947 rok	6600
35.	Rakszawa	Dom nr 1481	1947 rok	6604/1
36.	Rakszawa	Stodoła nr 1506	1900 rok	6691/1
37.	Rakszawa	Dom nr 1626	1957 rok	7174/1
38.	Rakszawa	Fabryka włókiennicza-willa dyrektora	1907 rok	6637/8
39.	Rakszawa	Młyn wodny	1949 rok	7579/4
40.	Wydrze	Ujęcie wody w zespole pałacyku myśliwskiego	1880 rok	5/8
41.	Wydrze	Leśniczówka w zespole leśniczówki	1907 rok	1207
42.	Wydrze	Budynek gospodarczy w zespole leśniczówki	1907 rok	1207
43.	Wydrze	Gajówka w zespole leśniczówki	1968	1229/2
44.	Wydrze	Gajówka "Marysin"	1960 rok	1166/1
45.	Wydrze	Gajówka nr 271	1920 rok	
46.	Wydrze	Krzyż	1932 rok	144 (przy drodze do Julina)
47.	Wydrze	Kaplica	1959 rok	644
48.	Wydrze	Kapliczka szafkowa	początek XX wieku	1183 (w rezerwacie modrzewia polskiego)
49.	Wydrze	Głaz	1941 rok	1183 (w rezerwacie modrzewia polskiego)
50.	Wydrze	Dom nr 56	1959 rok	333
51.	Wydrze	Stodoła nr 56	1959 rok	333
52.	Wydrze	Obora nr 56	1959 rok	333
53.	Węgliska	Figura Chrystusa Frasobliwego	pocz. XX wieku	195/13
54.	Węgliska	Krzyż	po 1900 roku	860/4 (przy drodze na Zalesie)
55.	Węgliska	Szkoła Podstawowa (dawna)	1970 rok	194/1

Wykaz zabytków archeologicznych z terenu Gminy Rakszawa nie wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków

Lp. wg mapy	Lokalizacja	Numer stanowiska w miejscowości	Obszar AZP / numer stanowiska na obszarze AZP	Typ stanowiska	Chronologia
1.	Rakszawa	1	101-78/4	Ślad osadnictwa	Kultura ceramiki sznurowej
2.	Rakszawa	2	101-78/5	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia
3.	Rakszawa	3	100-78/1	Ślad osadnictwa	Kultura ceramiki sznurowej
4.	Rakszawa	4	100-78/2	Obozowisko?	Epoka kamienia
5.	Rakszawa	5	100-78/3	Obozowisko?	Neolit
6.	Rakszawa	6	100-78/4	Obozowisko?	Późny mezolit
7.	Rakszawa	7	100-78/5	Obozowisko?	Neolit?
8.	Rakszawa	8	101-79/5	Ślad osadnictwa Punkt osadniczy	Neolit Epoka brązu, kultura łużycka
9.	Rakszawa	9	101-79/6	Punkt osadniczy	Kultura przeworska Późny okres wpływów rzymskich
10	Rakszawa	10	101-79/7	Punkt osadniczy Punkt osadniczy	Kultura łużycka Kultura przeworska Późny okres wpływów rzymskich
11	Rakszawa	11	101-79/8	Ślad osadnictwa	Kultura pradziejowa, nieokreślona
12	Rakszawa	12	101-79/9	Punkt osadniczy	Kultura trzciniecka
13	Rakszawa	13	101-79/10	Ślad osadnictwa	Kultura łużycka
14	Rakszawa	14	101-79/ 11	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia
15	Rakszawa	15	101-79/12	Ślad osadnictwa	Neolit
16	Rakszawa	16	101-78/26	Urządzenie gospodarczo-produkcyjne	Kultura nieokreślona
17	Rakszawa	17	101-78/27	Ślad osadnictwa	Wczesny okres epoki brązu
18	Rakszawa	18	101-78/28	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia
19	Rakszawa	19	100-78/7	Osada	Wczesny okres epoki brązu
20	Rakszawa	20	100-78/8	Ślad osadnictwa	Neolit
21	Rakszawa	21	100-78/9	Ślad osadnictwa	Kultura nieokreślona
22	Rakszawa	22	100-78/10	Ślad osadnictwa	Kultura nieokreślona
23	Rakszawa	23	100-78/11	Osada	Wczesny okres epoki brązu
24	Rakszawa	24	100-78/12	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia
25	Rakszawa	25	100-78/13	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia
26	Rakszawa	26	100-78/14	Osada	Kultura pucharów lejkowatych
27	Rakszawa	27	99-78/3	Kopiec ziemny	Kultura nieokreślona

28	Rakszawa	28	100-78/15	Ślad osadnictwa	Kultura nieokreślona
29	Rakszawa	29	100-78/16	Ślad osadnictwa	Kultura nieokreślona Grupa tarnobrzeska
30	Rakszawa	30	100-78/17	Ślad osadnictwa	Kultura nieokreślona Okres średniowiecza
31	Rakszawa	31	100-78/18	Ślad osadnictwa	Kultura trzciniecka
32	Rakszawa	32	100-78/19	Obozowisko	Epoka kamienia
33	Rakszawa	33	100-78/20	Ślad osadnictwa	Mezolit
34	Rakszawa	34	100-78/21	Ślad osadnictwa	Kultura nieokreślona
35	Węgliska	1	100-78/23	Osada	Kultura mierzanowicka
36	Węgliska	2	100-78/24	Ślad osadnictwa	Kultura nieokreślona
37	Węgliska	3	100-78/25	Ślad osadnictwa	Kultura nieokreślona
38	Węgliska	4	100-78/26	Ślad osadnictwa	Kultura nieokreślona
39	Węgliska	5	100-78/27	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia
40	Węgliska	6	100-78/28	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia
41	Węgliska	7	100-78/29	Osada	Kultura nieokreślona
42	Wydrze	1	99-79/1	Obozowisko?	Mezolit
43	Wydrze	2	99-79/2	Ślad osadnictwa	Neolit
44	Wydrze	3	100-79/12	Ślad osadnictwa	Kultura nieokreślona
45	Wydrze	4	100-79/13	Osada	Kultura pucharów lejkowatych
46	Wydrze	5	100-79/14	Ślad osadnictwa	Kultura nieokreślona
47	Wydrze	6	99-79/16	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia
48	Wydrze	7	99-79/17	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia
49	Wydrze	8	99-79/18	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia

2. Uwzględnienie ochrony obiektów zabytkowych w Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rakszawa;

Uchwałą nr XLV/224/2014 Rady Gminy Rakszawa z dnia 19 marca 2014 roku przystąpiono do sporządzenia zmiany nr 1 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rakszawa. Aktualnie trwa procedura zmian ww. dokumentu w trakcie, której do zapisów Studium wprowadzane zostaną postanowienia *Programu opieki nad zabytkami Gminy Rakszawa*.

3. Realizacja wytycznych konserwatorskich określonych w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rakszawa ze szczególnym uwzględnieniem zaleceń w wyznaczonych strefach ochrony konserwatorskiej.

Uchwała nr XLV/224/2014 Rady Gminy Rakszawa z dnia 19 marca 2014 roku przystąpiono do sporządzenia zmiany nr 1 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rakszawa. Aktualnie trwa procedura zmian ww. dokumentu w trakcie, której do zapisów studium wprowadzane zostaną zapisy zaproponowane przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4. Ochrona i odnowa obiektów znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków;

Rejestr zabytków dla zabytków znajdujących się na terenie województwa podkarpackiego prowadzony jest przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Przemyślu. Dla Gminy Rakszawa właściwym terenowo oddziałem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyślu jest Delegatura w Rzeszowie.

W rejestrze zabytków województwa podkarpackiego znajdują się 14 obiektów z terenu Gminy Rakszawa.

Lp.	miejsowość	obiekt	numer rejestru	data wpisu
1.	RAKSZAWA	Zespół kościoła parafialnego pw. Podwyższenia Krzyża Św. w Rakszawie	A-433	14.10.2010 r.
2.	RAKSZAWA	Dzwonnica w Zespole kościoła parafialnego pw. Podwyższenia Krzyża Św. w Rakszawie	A-433	14.10.2010 r.
3.	RAKSZAWA	Karczma na tzw. „Rąbanym Gościńcu”	A-26	21.09.2000 r.
4.	RAKSZAWA	Dom nr 1644	A-1209	30.12.2013r.
5.	WYDRZE	Pałacyk w Zespole Myśliwskim w Julinie	A-841	26.06.1979 r. 16.12.1996r.
6.	WYDRZE	Kuchnia w Zespole Myśliwskim w Julinie	A-841	26.06.1979 r. 16.12.1996r.
7.	WYDRZE	Służbówka w Zespole Myśliwskim w Julinie	A-841	26.06.1979 r. 16.12.1996r.
8.	WYDRZE	Lodownia w Zespole Myśliwskim w Julinie	A-841	26.06.1979 r. 16.12.1996r.
9.	WYDRZE	Park w Zespole Myśliwskim w Julinie z polaną i aleją dojazdową	A-841	26.06.1979 r. 16.12.1996r.
10.	WYDRZE	Budynek Rządówki w Zespole folwarcznym „Brzoza” w Julinie	A-1206	14.09.1989 r.
11.	WYDRZE	Budynek folwarczny w Zespole folwarcznym „Brzoza” w Julinie	A-1206	14.09.1989 r.
12.	WYDRZE	Stodoła w Zespole folwarcznym „Brzoza” w Julinie	A-1206	14.09.1989 r.
13.	WYDRZE	Teren dawnego folwarku „Brzoza” w Julinie	A-1218	8.06.1990 r.
14.	WYDRZE	Kapliczka	A-243	15.01.2008 r.

W omawianym okresie na wniosek właściciela obiektu decyzją Podkarpackiego Konserwatora zabytków do rejestru zabytków pod nr A-1209 w dniu 30.12.2013 roku został wpisany dom nr 1644 w Rakszawie (nr dz. 7038/1).

Na wniosek Parafii Rzymskokatolickiej pw. Podwyższenia Krzyża Św. w Rakszawie:

-pod nr rejestru B-399 z dnia 2.03.2011r. **wpisano następujące** elementy wyposażenia i wystroju kościoła parafialnego: Ołtarz główny, Ołtarz boczny pw. Świętej Rodziny, Ołtarz boczny pw. Św. Franciszka z Chrystusem Ukrzyżowanym, Ołtarz boczny pw. Matki Boskiej Częstochowskiej,

Ambona, Stacje Drogi Krzyżowej, Polichromia ścienna, Żyrandol I, Żyrandol II, Żyrandol III, Dzwony, dzwon duży dzwon średni

-pod nr rejestru B-637 z dnia 15.01.2014r. **wpisano dwie rzeźby:** „Matka Boża z Dzieciątkiem” i „Św. Anna Samotrzecia”.

W ww. wykazie znajduje się jeden obiekt wpisany do rejestru zabytków, którego właścicielem jest Gmina Rakszawa. **Jest to Karczma na tzw. „Rąbanym Gościńcu”.**

Wojewódzki Konserwator Zabytków decyzją nr 22/11 z dnia 9.02.2011r. zezwolił Gminie Rakszawa na sprzedaż nieruchomości oznaczonej jako działka ewid. nr 4367 w Rakszawie o pow. 0,07 ha, na której zlokalizowany jest budynek d.karczmy na tzw. „Rąbanym Gościńcu” objęty wpisem do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr A-26 z dnia 21.09.2000r. W uzasadnieniu Konserwator wskazał, na fakt, że jak najszybsze pozyskanie właściciela dla Zespołu oraz przystąpienie do zabezpieczenia i remontu budynku d. karczmy wraz z adaptacją do nowej funkcji przy równoczesnym spełnieniu warunków konserwatorskich związanych z realizacją ww. prac stanowi jedyną szansę dla uratowania obiektu przed dalszym niszczeniem i dewastacją.

W związku z powyższym Gmina Rakszawa ogłosiła przetarg na sprzedaż karczmy w 2013 roku, pomimo bonifikaty 90%, wyłonienia wykonawcy, oferent odstąpił od umowy.

W dniu 15 stycznia 2013 roku Rada Gminy Rakszawa podjęła uchwałę w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

Z budżetu Województwa Podkarpackiego Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Podwyższenia Krzyża Św. w Rakszawie:

- w 2012 roku otrzymała dotację w wysokości 50 tys. zł z przeznaczeniem na remont stropu kościoła
- w 2013 roku otrzymała dotację w wysokości 20 tys. zł z przeznaczeniem na remont wieży, ścian parteru oraz fundamentów kościoła.
- w 2014 roku otrzymała dotację w wysokości 10 tys. zł z przeznaczeniem na prace konserwatorskie i restauratorskie rzeźb

Corocznie udzielano informacji Podkarpackiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w Przemyślu o przeprowadzonych pracach remontowo-konserwatorskich przy zabytkach.

5. Promocja i popularyzacja dziedzictwa kulturowego, edukacje w zakresie ochrony dóbr kultury;

1. *Program opieki nad zabytkami Gminy Rakszawa* udostępniono do publicznej wiadomości na stronie internetowej Gminy Rakszawa (www.rakszawa.pl),
2. informowano właścicieli prywatnych o możliwościach pozyskania środków finansowych na odnowę zabytków,
3. realizowano dwa projektu z udziałem środków unijnych mających na celu poszanowanie dziedzictwa kulturowego tj. „Promocja lokalnego dziedzictwa Gminy Rakszawa” (opracowanie mapy, pocztówek, zorganizowanie konkursu plastycznego i fotograficznego, galeria prac) oraz „Promocja turystyki Gminy Rakszawa” (wydanie albumu, organizacja konkursu fotograficznego, galeria zdjęć, wystawa).
4. informowano jednostki organizacyjne gminy o konkursach i innych akcjach mających na celu poszanowanie dziedzictwa kulturowego
5. gromadzono materiały archiwalnych dotyczących Gminy Rakszawa
6. Opracowano corocznie ankietę dotyczącą Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami w Województwie Podkarpackim